

Societat

TECNOLOGIA

Realitat virtual per combatre els prejudicis racials i el canvi climàtic

Estudis i experiències proven que aquesta tecnologia ajuda a empatitzar i posar-se en la pell de l'altre

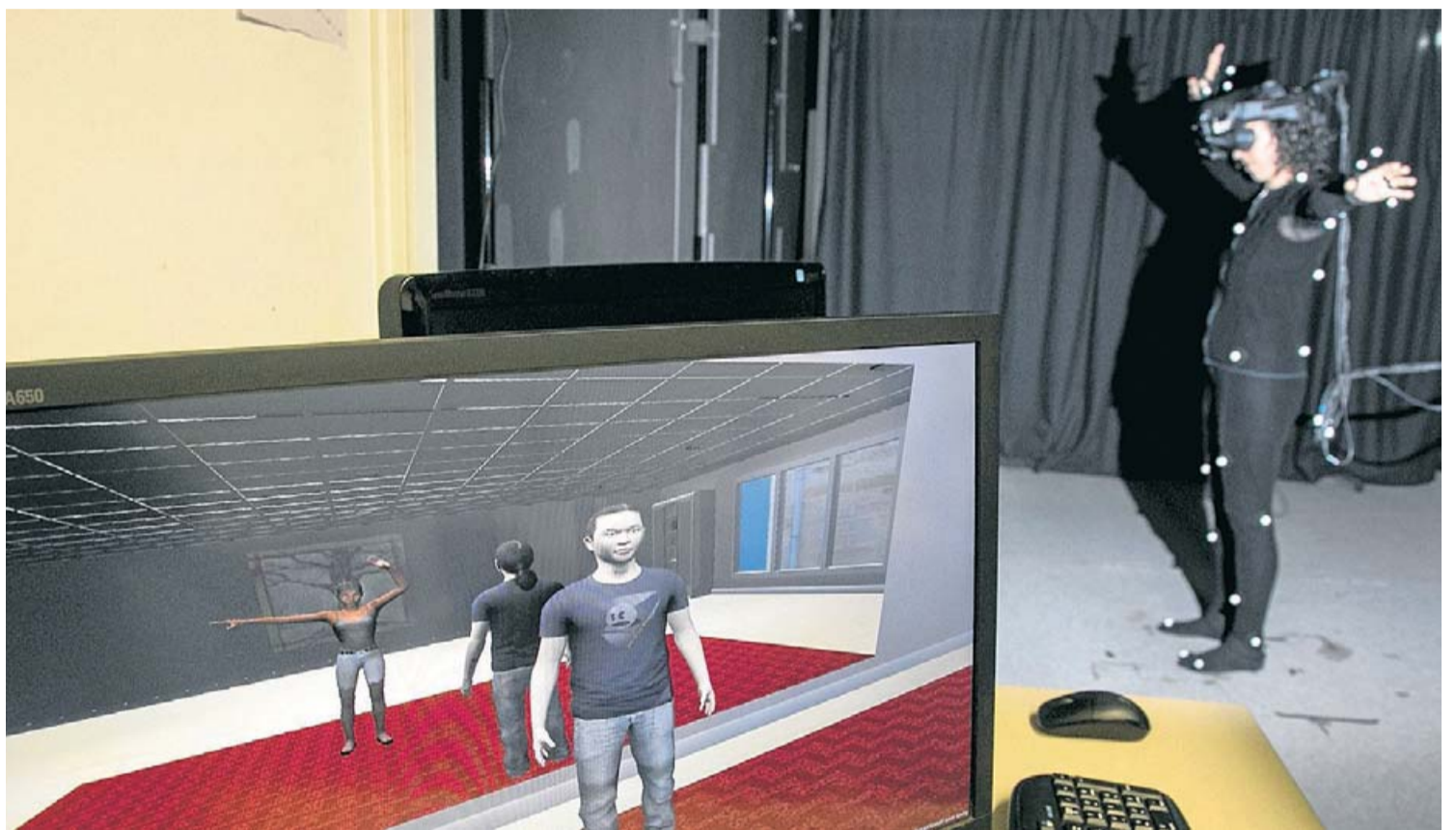
NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Genolls flexionats i cames lleugerament obertes. El braç dret fa un recorregut que acaba formant un angle recte. L'instructor de taitxí indica com s'ha de moure ara el braç esquerre. Darrere d'ell, un mirall ajuda a saber si es fa bé, un mirall que reflecteix un cos que no és el nostre, un cos nou, adoptat. Ara som negres i anem vestits amb roba d'esport. La classe de taitxí existeix només als nostres ulls, gràcies a unes ulleres de realitat virtual. Per a la resta, l'escena és grotesca: una persona vestida de vellut negre amb unes borles blanques fent moviments extravagants en una habitació fosca amb càmeres i sensors estratègicament col·locats.

L'escena forma part d'un experiment realitzat pel grup de recerca de la UB Eventlab, on han comprovat com el fet d'adoptar un cos d'un altre gràcies a la realitat virtual disminueix el biaix racial. A més del seu estudi, altres recerques han conclòs que aquesta tecnologia ajuda a erosionar prejudicis. Ho explica Domna Banakou, investigadora postdoctoral d'Eventlab: "Diferents estudis mostren que el fet de canviar el nostre cos pot provocar canvis en el nostre comportament, en les nostres actituds, en la manera com ens percebem a nosaltres mateixos, al nostre entorn i als altres".

L'eina no s'ha provat amb persones que es declaren explícitament racistes, però sí que ha servit per ser conscients i reduir prejudicis racials que es manifesten en comportaments subtils. Per exemple, algú que en un autobús públic no s'asseu mai al costat d'un negre, tendiria més a fer-ho després de l'exposició a un contingut de realitat virtual en què adopta un cos negre. "La realitat virtual, en el fons, és una manera d'ensenyar un altre punt de vista", reflexiona Banakou sobre una tecnologia que ja hi ha qui coneix com la màquina de l'empatia. Banakou assegura que les persones tenen percepcions positives d'elles mateixes i del seu entorn; en canvi, poden sentir recel cap a persones que veuen diferents. Amb la realitat virtual, el punt de vista s'altera. "Aquells que veus com els altres passen a ser els teus", aclareix la investigadora.

Per a Banakou, aquest mètode, ara en laboratoris de recerca, es pot aplicar a l'hora d'ensenyar valors a

Un moment de l'experiment de realitat virtual del laboratori d'Eventlab de la UBCampus. CRISTINA CALDERER

l'escola, per reduir prejudicis racials en jurats populars o als cossos policials, o també en videojocs i pel·lícules interactives. "És una eina que pot ser molt poderosa", remarca. A més de reduir prejudicis racials, la tecnologia també permet canviar comportaments marginadors per qüestió de gènere o d'edat.

Conscienciar sobre el clima

Per al responsable de la iniciativa VRHUB del Laboratori de Tecnopolítiques per al Bé Comú de Barcelona, Óscar Marín, la realitat virtual no és només una màquina d'empatia, sinó també de conscienciació.

Potencial La realitat virtual pot ser una eina per a l'urbanisme participatiu

"Que vegis per la televisió com ha quedat una ciutat després d'uns bombardejos no és el mateix que teletransportar-te i veure-ho com ho viu algú d'allà. Amb la realitat virtual, no t'ho estan explicant, ho estàs vivint", explica aquest expert. Així, aquesta tecnologia revela un gran potencial també per a la conscienciació sobre el canvi climàtic, les desigualtats de gènere, la lluita contra la xenofòbia o l'assaig de polítiques públiques. La iniciativa que està projectant, que estarà en marxa a l'octubre, pretén treballar algunes d'aquestes línies i es fixa en experiments arreu del món.

Per exemple, des de Be Another Lab, un laboratori d'experimentació artística i d'investigació sobre la identitat i l'empatia, permeten posar-se en la pell d'una dona refugiada o en la de pares de joves negres morts en mans de la policia al Brasil. En aquest sentit, al Virtual Human Interaction Lab, de la Universitat de Stanford, mostren a la gent, a través de la realitat virtual, com serà el mar i el clima si se segueix fent malbé el planeta, per promoure comportaments més sostenibles.

En el camp de les polítiques públiques, destaca el projecte del londinenc Interactive Architecture Lab. El seu barri queda afectat per la construcció d'una línia d'alta velocitat. A causa de la controvèrsia, els experts van gravar en realitat virtual com era el barri i la vida dels veïns per conservar-lo i també van recrear com seria amb el projecte del govern i els desitjos dels veïns per conciliar visions en un urbanisme participatiu. A Barcelona, Marín explica que el propòsit és dotar-se de maquinària i software de realitat virtual, acostar-la a comunitats que la desconeixen a través de tallers i produir material destinat a generar empatia per lluitar contra les desigualtats o el canvi climàtic.

De l'entrevista de feina a la realitat virtual

La realitat virtual s'està estenent per molts àmbits: des dels videojocs fins a la preparació d'operacions quirúrgiques, la simulació arquitectònica o les teràpies psicològiques. Ara també s'introdueix en la contractació de personal. Laura Rosillo, formadora digital i experta en recursos humans, assegura que aquesta tecnologia "té moltíssimes possibilitats" en aquest camp. Augura que s'utilitzarà per als processos de selecció i en la formació inicial. Servirà per simular llocs de tre-

ball i "veure amb quina rapidesa reacciona el candidat a un determinat problema o com resol una operació complexa; es pot fer una anàlisi de futur bastant més precisa que amb l'actual entrevista". Rosillo afirma que la tecnologia ja ha penetrat en els recursos humans, per exemple, amb la utilització de robots per garbellar currículums o amb l'anàlisi de dades massives per saber, gràcies als correus electrònics, la capacitat de lideratge o l'aïllament d'un empleat.